

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ФЕРШПЕД АД СКОПЈЕ
ЗА ДЕЛОВНАТА 2024 ГОДИНА

СКОПЈЕ, МАРТ 2025 ГОДИНА

СОДРЖИНА

- 1.ЕКОНОМСКИОТ АМБИЕНТ
 - 2.ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ДРУШТВОТО
 - 3.БЕРЗАНСКА КОТАЦИЈА
 - 4.УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ
 - 5.СРЕДСТВА И ИЗВОРИ НА ДРУШТВОТО
 - 6.ДОЛГОРОЧЕН ДОЛГ СПРЕМА ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА
 - 7.ИСПЛАТА НА ДИВИДЕНДИ
 - 8.КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ
 - 9.КОРПОРАТИВЕН СЕКРЕТАР
 - 10.БРОЈ И СТРУКТУРА НА ВРАБОТЕНИ
 - 11.ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА
 - 12.НАДВОРЕШНА РЕВИЗИЈА
 - 13.ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТИ
 - 14.ИНВЕСТИЦИОНИ ВЛОЖУВАЊА
 - 15.ЖИВОТНА СРЕДИНА
- ИЗЈАВА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ СО КОДЕКСОТ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

1. ЕКОНОМСКИОТ АМБИЕНТ

- Во 2024 година, економскиот раст во државата беше под очекувањата. Според податоците на Народната банка, реалниот раст на бруто домашниот производ (БДП) изнесуваше 2,6%, што е пониско во однос на претходно проектираните 3%. Овие податоци укажуваат на предизвиците со кои се соочуваше македонската економија во 2024 година, вклучувајќи го и влијанието на глобалните економски трендови како и на домашните структурни проблеми.
- Во периодот јануари-декември 2024 година, платите бележат значителен раст, со значителни варијации меѓу различните дејности. Растот на платите е најизразен во административните и помошни услужни дејности +13.2 %, транспорт и складирање 12.3 %, рударство и вадење камен + 12%.
- Во 2024 година, инфлацијата во државата изнесуваше 3,5%, што е значително пониско во споредба со 9,4% во 2023 година и над 14% во 2022 година.
- Во 2024 година, индексот на трошоците на животот се зголеми за 3,5% во споредба со 2023 година, додека индексот на цените на мало порасна за 3,8%. Во април 2024 година, Во април 2024 сме имале најниски цени на нафтните деривати во регионот. Иако не се достапни подетални податоци за сите категории, општите трендови укажуваат на стабилизација на инфлацијата и цените во 2024 година.
- Во текот на 2024 година, каматните стапки во Северна Македонија покажаа одредена стабилност и прилагодување на пазарните услови. Народната банка ја одржуваше основната каматна стапка стабилна, со цел да обезбеди монетарна стабилност и да одговори на инфлаторните притисоци. Комерцијалните банки во земјата ги прилагодуваа своите каматни стапки во согласност со пазарните услови и политиките на НБРСМ.
- Според податоците од Народната банка, во ноември 2024 година, просечната каматна стапка на вкупните кредити изнесуваше 5,36%, што претставува намалување од 0,12 процентни поени на годишно ниво. Во истиот период, просечната каматна стапка на вкупните депозити беше 2,12%, со годишен пораст од 0,38 процентни поени.
- Од податоците на Државниот завод за статистика просечната нето-плата во декември 2024 година е зголемена за 9% во споредба со истиот месец претходната година. Во јули 2024 година, индексот изнесувал 112.9, што укажува на зголемување од 12.9% во однос на јули 2023 година.
- Врз база на податоци на Државниот завод за статистика, вкупната вредност на извозот на стоки од Република Северна Македонија во периодот јануари – декември 2024 година изнесува 478.808 милиони денари, што претставува пад од 6,6% во однос на истиот период од претходната година.
- Претходните податоци на Државниот завод за статистика укажуваат дека вкупната вредност на увезените стоки во Република Северна Македонија за периодот јануари – декември 2024 година изнесува 680.709,1 милиони денари, што претставува намалување од 0,8% во споредба со истиот период од претходната година.
- Исто така од податоците добиено на Државниот завод за статистика, трговскиот дефицит на Република Северна Македонија во периодот јануари – декември 2024 година изнесува 3.544,4 милиони САД долари.

Овој дефицит произлегува од разликата меѓу вкупната вредност на извозот, која изнесува 8.425,3 милиони САД долари, и вкупната вредност на увозот, која изнесува 11.969,6 милиони САД долари.

Во споредба со претходната година, извозот бележи пад од 6,4%, додека увозот е намален за 0,7%.

Овие податоци укажуваат на продолжување на негативниот трговски биланс на земјата во 2024 година.

ФЕРШПЕД АД Скопје работеше согласно деловната политика за 2024 година и стратешки насоки. Во текот на годината, со промена на економски услови во кои работеше Друштвото, соодветно се прилагодуваа тековните активности и финансиската политика на Друштвото.

2. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ДРУШТВОТО

Акционерското друштво за меѓународна и внатрешна шпедиција со јавни и царински складишта ФЕРШПЕД Скопје е основано и работи во Република Северна Македонија. Скратениот назив на Друштвото е : ФЕРШПЕД АД Скопје.

Основната дејност што ја обавува ФЕРШПЕД АД Скопје е останати придружни дејности во превозот. Друштвото обавува и други дејности: складирање, трговија со мешовита стока и угостителство.

Со состојба на 31.12.2024 година Друштвото има издадено само обични акции. Основната главнина на ФЕРШПЕД АД Скопје се состои од 18.113 обични акции. Номиналната вредност на една акција изнесува 37.400 денари. Меѓународниот идентификационен број на акциите, ИСИН број е MKFERS101018.

ФЕРШПЕД АД Скопје со состојба на 31.12.2024 година има откупено 1.810 обични акции или 9,99 % од основната главнина.

Седиштето на друштвото е на ул. Македонија бр. 11а, Скопје.

3. БЕРЗАНСКА КОТАЦИЈА

Акците на Друштвото котираат на Официјален пазар на Македонска берза АД Скопје со тикер FERS.

4. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

Системот за управување со ризици и неговиот опфат се усогласени со развојниот план и деловната политика на друштвото, одговараат на природата, видот и обемот на активности кои што ги врши друштвото и истиот е предмет на редовно унапредување, имајќи ги во предвид промените во надворешното окружување, профилот на Друштвото, проширување на пазарите и слично.

Во своето работење Друштвото е изложено на повеќе видови на финансиски ризици како што се пазарниот ризик (ризик од промена на девизните курсеви и ризик од промена на цените), кредитниот ризик, ризикот од промена на каматните стапки, ризикот од неликвидност и ризик од финансирање. За управување со финансиските ризици е надлежен Органот на управување - Одборот на Директори. Основата на управувањето со финансискиот ризик се состои во изнаоѓање начини за навремено минимизирање на потенцијалните негативни ефекти.

1. Пазарен ризик

Ризик од промени на девизниот курс

ФЕРШПЕД АД Скопје во своето работење учествува во меѓународни трансакции заради продажби и набавки на производи, стоки и услуги. Овие трансакции се искажани во странски валути.

Друштвото не користи соодветни финансиски инструменти за да го намали овој ризик, бидејќи вакви инструменти не се во примена во Република Северна Македонија. Поради тоа, Друштвото е изложено на ризик поврзан со можните флуктуации на курсевите на странските валути.

Ризик од промени на цените

ФЕРШПЕД АД Скопје е изложен на ризик од промена на пазарните цени на вложувањата расположливи за продажба затоа што овој вид на ризик е надвор од контрола на Друштвото.

2. Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога купувачите на неговите производи да не можат да ги извршат своите обврски кон Друштвото.

Побарувањата од купувачите вклучуваат побарувања од поголем број купувачи со умерени салда, што претставува спроведување на политиката на дисперзија на побарувањата на поголем број купувачи со цел да се избегне зависноста од мал број на купувачи.

3. Ризик од промени на каматните стапки

Друштвото е изложено на ризик од промени на каматните стапки кога користи кредити и кога има депонирани средства во банки. Обврските по кредити вообичаено се отплатуваат по променливи каматни стапки. Депозитите вложени во банки исто така се подложни на промени на каматните стапки зависни од движењата на финансиските пазари. Ова го изложува Друштвото на можен ризик од промени на каматните стапки.

ФЕРШПЕД АД Скопје нема посебна политика за намалување на каматниот ризик и истиот го регулира преку директни преговори со банките.

4. Ризик од неликвидност

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба со паричните средства навремено да ги плаќа обврските спрема доверителите и кредиторите.

Друштвото нема ликвидносни проблеми во работењето затоа што води политика на навремено обезбедување на потребните парични средства за плаќање на доспеаните обврски.

5. Ризик од финансирање

Друштвото го следи ризикот од финансирање преку показателот за задолженост. Овој показател се пресметува како однос меѓу нето обврските и вкупниот капитал. Нето обврските се пресметуваат како разлика помеѓу вкупните кредити и позајмици (краткорочни и долгорочни) и паричните средства.

Одборот на Директори на ФЕРШПЕД АД Скопје врши редовно следење на кредитната задолженост.

5. СРЕДСТВА И ИЗВОРИ НА ДРУШТВОТО

Согласно Билансот на состојба вредноста на активата (средствата) и на пасивата (изворите) на ФЕРШПЕД АД во 2024 година изнесува 2.349.913 илјади денари, и во однос на 2023 година се зголемени за 2,3% .

Структурата на средствата покажува учество на нетековните средства од 75% а на тековните средства од 25% во вкупните средства.

Краткорочните побарувања бележат намалување во однос на 2023 година и истите изнесуваат 248.404 илјади денари, а од нив најголем дел се однесува на побарувањата од купувачите.

Краткорочните финансиски средства изнесуваат 102.000 илјади денари и истите бележат значително зголемување во однос на 2023 година.

Структурата на изворите покажува учество на главнина и резерви со 88,5% а на обврските со 11,5% во вкупните извори.

Вкупните обврски изнесуваат 217.050 илјади денари и бележат пад од 13,3% во однос на 2023 година. Од вкупните обврски, краткорочните обврски изнесуваат 217.050 илјади денари од кои најголемо учество имаат обврските кон добавувачите.

6. ДОЛГОРОЧЕН ДОЛГ СПРЕМА ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА

На 31 декември 2024 година ФЕРШПЕД АД Скопје нема долгорочен долг, односно нема обврски по долгорочни кредити.

7. ИСПЛАТА НА ДИВИДЕНДИ

На Годишното собрание на акционери одржано на 31.05.2024 година одобрена е пресметка и исплата на бруто дивиденда за 2023 година од акумулираната нераспределена оданочена добивка од минати години во бруто износ од 11.738.160 денари, односно 720 денари бруто за една акција.

8. КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

По усвојувањето на Кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва котирали на Македонската берза во Октомври 2021 година, ФЕРШПЕД АД Скопје презеде активности за приспособување и примена на одредбите од Кодексот и усогласување на внатрешните акти на Друштвото со Кодексот. Особено е важно да се нагласи дека усогласеноста со нормативните и етичките принципи постоела и претходно, при што процесот на создавање систем на усогласеност претставува продолжена активност.

Собранието на акционери како највисоко тело на друштвото одлучува за прашања согласно својата надлежност од Законот за трговските друштва и Статутот на друштвото. Во извештајната година Собранието одржа редовна седница на 31.05.2024 година на која беа усвоени предложените одлуки. При свикување на Собранието во целост беше испочитувана постапката на свикување, достапноста на информациите, постапката на пријавување на присуство и начинот на водење на Собранието.

Управувањето во ФЕРШПЕД АД Скопје е организирано според едностепен систем на управување, Орган на управување - Одбор на Директори, составен од 6 члена, Штерјо Наков – Неизвршен член и Претседател, Драган Наков – Извршен член и Генерален директор, Анета Лазарова - Неизвршен член, Лидија Трајковиќ- Неизвршен независен член, Игор Митев – Неизвршен член и Иван Бошковски – Неизвршен член, со што согласно Кодексот за корпоративно управување друштвото има обезбедено 30% жени во органот на управување. Извршниот член на Одборот на директори и Генерален директор Драган Наков истовремено членува во органите на управување на: Хотели Метропол АД Охрид, Лотарија на Македонија АД Скопје, Фершпед Брокер АД Скопје и Европа АД Скопје.

Во рамките на овие надлежности, Одборот на директори во овој извештаен период своите активности и работењето особено го насочија кон продолжување на профитабилното работење на Друштвото, континуирано управување со ризиците во работењето, планирање, развој и промоција на услугите, како и усогласување на актите и политиките со измените во законската и подзаконската регулатива. Деловната политика на управување и спроведување на одлуки се базира на примена на практиките на добро корпоративно управување.

Во насока на водењето на управувањето со работата на друштвото, Одборот на директори на Фершпед АД Скопје одржаа вкупно 14 седници во деловната 2024 година.

Транспарентноста и спречување на судирот на интереси се посебна вредност на системот на корпоративно управување на Друштвото. Одборот на директори е посветен на адекватно и навремено информирање на сите заинтересирани страни преку системот за електронски информации за котираните друштва на Македонска берза и дополнително преку интернет страната на Друштвото.

Вкупно на сите вработени, вклучувајќи ги и членовите на Одборот на директори вработени во Друштвото во текот на 2024 година, на бруто основа се вкалкулирани 224.798 илјади денари за плати, регрес, награди како и за други надоместоци од работен однос пропишани со закон. Во извештајната 2024 година беа вкалкулирани вкупно 29.562 илјади денари по основ на бруто плати, награди, осигурување и месечен надомест за учество во органи на управување на членовите на Одбор на директори вработени во друштвото како и 10.678 илјади денари на останатите членови на Одборот на директори кои не се вработени во друштвото по основ на други примања-месечен надомест за учество во Органи на управување, награди и примања по основ на осигурување.

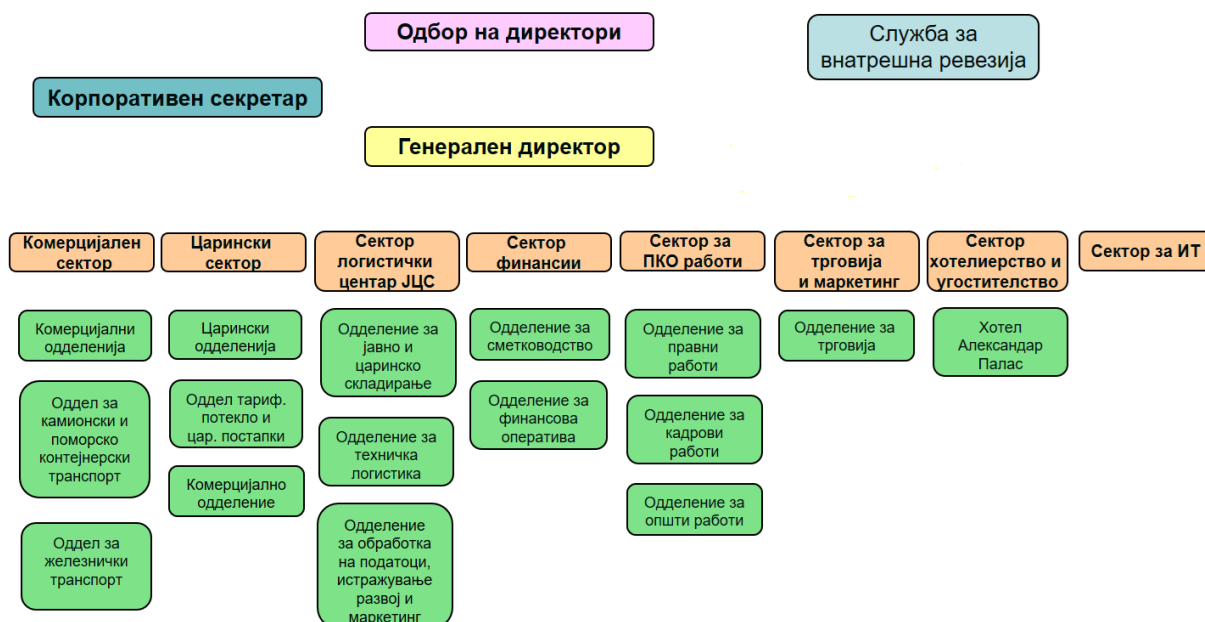
Надоместоците на членовите на Одбор на директори по основ на членување во органи на управување во други друштва за извештајната 2024 година во бруто

износ изнесуваат 1.667 илјади денари. На член од Одбор на директори по основ на бруто плата кај друг работодавач му се исплатени 1.102 илјади денари.

9.КОРПОРАТИВЕН СЕКРЕТАР

Согласно примената на Кодексот за корпоративно управување се спроведе внатрешна реорганизација и назначување на Корпоративен секретар кој започна со извршување на своите функции од 01.01.2022 година и работи во рамки на одредбите на Кодексот со главна функција да обезбеди стручна и административна поддршка на органите на управување на Друштвото.

Внатрешната организациона поставеност на Друштвото е врз основа на поделба на работите по организациони единици, сектори и служби кои делуваат во рамките на Друштвото.

10.БРОЈ И СТРУКТУРА НА ВРАБОТЕНИ

На крајот од деловната 2024 год. друштвото броеше 271 вработени од кои во редовен работен однос 195 лица, а на определено работно време 76 лица.

Од вкупните вработени 104 се жени и 167 се мажи.

Квалификационата структура на вработените на 31.12.2024 година

Ред. Број	Вид на квалификација	Број на вработени	Процентуално учество
1.	Магистри	6	2.2
2.	ВСС (240 кредити)	63	23.2
3.	ВСС (180 кредити)	17	6.3
4.	ВШС	3	1.1
5.	ССС (4 год.)	109	40.2
6.	ССС (3 год.)	36	13.3
7.	ОС/нижо	31/6	13.7
	Вкупно :	271	100,0

11.ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА

Согласно одредбите на Законот за трговските друштва во ФЕРШПЕД АД Скопје е организирана Служба за внатрешна ревизија, како независна организациска единица во Друштвото која врши внатрешна ревизија на работењето на друштвото.

Службата за внатрешна ревизија врши постојана и целосна ревизија на законитоста правилноста и ажурноста на работењето на друштвото преку оцена на адекватноста и ефикасноста на системите за внатрешна контрола, оцена на спроведувањето на политиките за управување со ризици, оцена на поставеноста на информатичкиот систем, оцена на точноста и веродостојноста на финансиските извештаи, проверка на точноста, веродостојноста и навременоста во известувањето согласно со прописите како и перманентно следење на почитувањето на прописите, политиките и процедурите на Друштвото.

Во 2024 година Службата за внатрешна ревизија вршеше ревизија согласно донесениот годишен план за работа. Ревизиите се извршени и согласно истите е изработен полугодишен и годишен извештај.

12.НАДВОРЕШНА РЕВИЗИЈА

Собранието на акционери го избира независниот надворешен ревизор. Надворешната ревизија на годишната сметка и финансиските извештаи се спроведува во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија кои се применуваат во Република Северна Македонија. Ревизија на годишната сметка и финансиските извештаи на ФЕРШПЕД АД Скопје за 2024 година е извршена од страна на ПЕЦЕВ РЕВИЗИЈА ДООЕЛ Скопје. Ревизорското друштво не извршува други услуги за ФЕРШПЕД АД Скопје.

13.ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТИ

За периодот јануари-декември 2024 година, ФЕРШПЕД АД Скопје оствари оперативна добивка во износ од 117.970 илјади денари. ФЕРШПЕД АД Скопје во 2024 година оствари позитивен финансиски резултат, односно добивка по оданочување во износ од 110.104 илјади денари.

Табеларен приказ на резултатите од работењето (во илјади ден.)

ред бр.	Позиции	Резултати во 2023 год.	Резултати во 2024 год.	Индекс
1.	Оперативни приходи	4.463.807	4,707,986	105
2.	Оперативни расходи	4.331.081	4,590,016	106
3.	Оперативна добивка/загуба	132.726	117.970	89
4.	Финансиски приходи	7.282	10.412	143
5.	Финансиски расходи	539	1.532	284
6.	Нето добивка /загуба	124.103	110.104	89
7.	Заработувачка по акција	7.612	6.754	89

Приходите од работењето во 2024 година во износ од 4.707.986 илјади денари бележат раст од 5 % во однос на приходите од 2023 година и истите се состојат од следниве видови на приходи :

Табеларен приказ на резултатите од работењето (во илјади ден.)

1.	Приходи од продажба (од кои за извоз на стоки и услуги во странство се однесува 31.498 илјада ден.);	4.695.991
2.	Останати приходи (бележат значително опаѓање во однос на предходната година, а во оваа група влегуваат приходите : од капитална добивка од продажба на постојани средства и опрема, вишоци на сировини и стоки приходи од наплатени штети, наплатени побарувања од исправка на вредноста на истите, приходи од поранешни години, приходи од отпис на обврски и друго).	11.995
	Вкупно приходи од работење	4.707.986

Финансиските приходи во износ од 10.412 илјади денари бележат раст во однос на истите во 2023 година, а тие произлегуваат од приходи по основ на курсни разлики во износ од 420 илјади денари, приходи по основ на дивиденди од 2.782 илјади денари и приходи од камати во износ 7.210 илјади ден.

Расходите од работењето се состојат од следниве видови на расходи:

Табеларен приказ на резултатите од работењето (во илјади ден.)

Р.бр.	Видови расходи	Износ
1.	Набавна вредност на продадени трговски стоки (бележат зголемување од 7% во однос на 2023 година, а се однесуваат на набавна вредност на трговските стоки за продажба на големо, набавна вредност на продадени стоки на бензинската пумпа како и дополнителни асортимани);	445.342
2.	Потрошени сировини и други материјали (бележат намалување во споредба со 2023 год.а истите се однесуваат за потрошени материјали во хотелиерството (храна, пијалоци), други материјали, горива и ситен инвентар);	81.345
3.	Услуги со карактер на материјални трошоци (овие расходи бележат раст во однос на истите во 2023 год. во кои расходи најголемо учество имаат платените царини во вредност од 3.337.255 илјади ден., потоа транспортните услуги, па телекомуникациски и ПТТ услуги, тековно одржување, закупнини, комунални услуги, реклами и огласи и други услуги);	3.735.375
4.	Останати трошоци од работењето (бележи пад од 3%, а во оваа група на трошоци влегуваат данок на имот, премии за осигурување, административни и судски такси, чланарини, услуги од агенции, консултански и интелектуални услуги и друго);	49.853
5.	Расходи за вработените (овие расходи бележат пораст од 7% во однос на минатогодишните, а се однесуваат за нето плати и надоместоци на плата, трошоци за даноци на плати и надоместоци плата, придонеси од задолжително социјално осигурување и останати трошоци за вработените);	224.798
6.	Амортизација на материјални и нематеријални средства (бележи пад од 1.8% во однос на минатогодишната);	51.925
7.	Вредносно усогласување (обезвреднување) на тековните средства	93
8.	Останати расходи од работењето (овие расходи бележат раст во однос на истите од 2023 год., а се однесуваат на капитална загуба од продажба на постојани средства, отпис на побарувања, надомест на штети за обртни средства, други дополнително утврдени расходи од минати години).	1.285
	Вкупно расходи од работење	4.590.016

Расходите од работењето во износ од 4.590.016 илјади денари се зголемени во однос на расходите во 2023 година.

Финансиските расходи во износ од 1.532 илјади денари бележат зголемување во однос на истите во 2023 година.

14.ИНВЕСТИЦИОНИ ВЛОЖУВАЊА ВО ТЕКОТ НА 2024 ГОДИНА

Во 2024 година ФЕРШПЕД АД Скопје изврши нови вложувања во градежни објекти во износ од 10.395 илјади денари и во опрема во износ од 23.712 илјади денари.

15.ЖИВОТНА СРЕДИНА

Како компанија ФЕРШПЕД АД Скопје е посветена на интегрирање за одговорно управување со животната средина. Преку своите деловни активности има за цел да имплементира и одржува соодветни системи за управување и заштита на животната средина. Во текот на 2024 година Друштвото со поставување на фотоволтаични центри и нов систем за греење и ладење во голема мера придонесе за намалување на загадувањето на животната средина. Друштвото согласно својата регистрирана дејност за работење не загадува. Ги почитуваме и унапредуваме основните еколошки аспекти во однос на бучава, отпад и ја рационализираме потрошувачката на електрична енергија и вода.

Генерален Директор
Драган Наков

Изјава за усогласеност со Кодексот за корпоративно управување

Ние, членови на Одборот на директори на ФЕРШПЕД АД Скопје, изјавуваме дека друштвото во своето работење го применува Кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва на Македонска берза АД Скопје, објавен на интернет страната на Берзата www.mse.mk.

Друштвото ФЕРШПЕД АД Скопје ги применува принципите и најдобрите практики на корпоративно управување предвидени во Кодексот според пристапот (примени или појасни зошто не си применил), преку пополнување на прашалници чија форма и содржина е пропишана со Кодексот.

Со оваа Изјава потврдуваме дека прашалниците се објавени на СЕИ-НЕТ и на интернет страницата на ФЕРШПЕД АД Скопје и дека одговорите во истите се точни и вистинити и веродостојно ја отсликуваат примената на принципите и најдобрите практики на корпоративното управување од страна на друштвото пропишани со Кодексот за корпоративно управување.

Во име на ФЕРШПЕД АД Скопје

Генерален Директор
Драган Наков

